

«Αΐθουσα Σωρανός».

Δ.... Σ.... 45 χρονών απ' τόν Πειραιά· έχει ένωμα τής μήτρας (έχω ένα έγκωμα).

«Έγώ είδω κ' έζη χρόνια ύπόφερα έζη μήνες από βήχα κοκκίτη τόσο πολύ βήχα είχα πού ούτε φαγι έτρωγα ούτε τίποτα· δέ μπορούτα απ' τόν πολύ βήχα· όλο μου τό σώμα μου φαινότανε πώς διαλυείται· κατόπι παρουσιάστηκαν πόνοι στά ποδάρια, ουυγλιές, πόνοι· πόνοι πότε από κάτω έρχότανε πότε από πάνω· πού αυτοί οί πόνοι άκλουθήσανε έως τώρα· πήγαινα στά δύο νοσοκομεία στον Πειραιά και μου λέγανε νευρικοί είναι, δέν είναι τίποτε· οί τέσσερες γωνίες του σπιτιού σου να καίγονται να μή σε μέλει· κατόπι, τώρα πούρθε ό Μάης, είναι τρία χρόνια τώρα, πήγαμε με κάτι άλλες γυναίκες στην Εύαγγελισμό να κυτταχτώ κ' έγώ· και με κύτταξε ό γιατρός ό Τσάκωνας και μουπε πρέπει να μείνης μέσα στό νοσοκομείο· είχα λίγο, πολύ λίγο τό έγκωμα τότε· λοιπόν, έγώ έφο βήθηκα και δέν ήθελα να πάω· με πήγανε λοιπόν σ' ένα μάμμο, αυτός με κύτταξε και μ' αντίσκοψε, δέ μ' άφησε να πάω· αυτό τό παθαίνουν πολλές μου είπε και διαλύει μονάχο του. Έτότες δέ μ' είχα κυριέψει πολύ οί πόνοι. Τώρα ύποφέρνω από τις ά πόκρηες κ' είδω πολύ τρομερά· πόνοι στην κοιλιά μου, στη μέση μου, παντού· κι άποφασίσαμε την έγχειρίση».

Είναι παντρεμένη πρό 8 έτών χωρίς ναποχτήση άκείμα· απ' είδω κ' έζη χρόνια αίστάνεται πόνοους στην κοιλιά χαμηλά πού άντικρούν πρός τά μεριά και τή μέση. Φέρνει ένα όγκο πού ξεκινάει από τή μήτρα, φανερά ψηλαφιστόν κάτω από τά κοιλιακά τοιχώματα. Στις 9 του Άπριλιού 1908 έγινε ύστερεκτομή από την κοιλιά κατά την Άμερικανική μέθοδο και βγάλθηκε τό ένωμα, πού ζύγιαζε ένα κοιλό, μαζί με τή μήτρα, μεγάλο ίσια με κίτρο. Η άρρωτη ύστερα από 11 μέρες βγήκε γιατρεμένη.

(Από την κλινική Φωκά)

της ζωής πού βάζει ό συγγραφέας του θέλω να πολεμήσω ως άρνησή της, σαν καθρη ύποκειμενική αντίληψη πού είναι. Πώς ό ποιητής δέ σταματάει μόνο στά δυνατά κ' ήρωικά, στά γερά και ροδοκόκινα, στά ύψηλά και στά μεγάλα και πώς ή τέχνη καθρεφτίζει έπίσης στά νερά της και τάρρωστο και τό χλωμό, τάρδύνατο και τό λιπόψυχο, τό παραξενο και διάστροφο, ξανολγοντάς μας έτσι τή ζωή σ' όλες τις όψεις της, τά πράγματα σ' όλες τις κρυφές τους δίπλες, δέν είν' ανάγκη να μου τό θυμίση ό φίλος μου, όσο δέν τάρνήθηκα, πιστεύω. Έκείνο πού έξακολουθώ άρνουμαι στην κάθε ποιητή είναι τό να γυρεύη να μας παραστήση τάρρωστο για γερό, την άδυναμία για δύναμη, τό μικρόψυχο για μέγα, τή νέκρα για ζωή, να μας πλαστοπροσωπήση δηλ. την τελευταία και να βάζη κανόνες της, πού κάθε ζωτικό ανθρώπινο αίσθημα και κάθε αισθητή έκδήλωση των πραγμάτων τους άναίρου, όταν βέβαια δέ μας φτάνει μοναχά να ταναφέρουμε τά τελευταία, μα σύγχρονα πασχίζουμε και να έρευνουμε τους νόμους τους και την ύπόστασή τους.

Απ' αυτούς τους νόμους των πραγμάτων πηγάζει κ' ή κοινωνικότητα της τέχνης. Γιατί τά πράγματα δέν υπάρχουν μόνο για να συγκινούν τόν ποιητή, μα είναι συνάμα κ' ή βάση της ζωής, ή ύπόσταση της κοινωνίας. Κάθε λοιπόν παράστασή τους απ' τόν ποιητή είναι φυσικό ναγγίξη ζωτικά συμφέροντα των τελευταίων κ' έτσι, άδιάφορα άν τό θέλη ό ίδιος ποιητής ή όχι, τό έργο του λαβαίνει σημασία κοινωνική. Ο ποιητής του Μάρθα για να διάφορήση για την κοινωνική σημασία του δικού του

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Σ. ΣΚΙΠΗ: Η Μεγάλη Αύρα (Πρώτη σφραγίδα) 1903—1906. Παρίσι 1908.

Με καινούριο βιβλίο, τυπωμένο στο Παρίσι του τη τη φορά, παρουσιάστηκε πάλι ό ποιητής κ. Σκίπη. Τά περισσότερα από τά ποιήματα αυτά έχουσε πρωτοδημοσιευτεί στον «Άκρίτα» και στο «Νουμά», και μας είναι γνωστά. Αυτό όμως δέν έμποδίζει έτσι μαζωμένα καθώς είναι τώρα σ' έναν τόμο, να ξαναδιαβαστούν με μεγάλο ενδιαφέρον.

Η ποίηση του κ. Σκίπη έχει πολύ τό δικό της. Έρχεται πάντα όρμητική σαν καταρράχτης «πλήθια, μυριόχη και άδρη», καθώς ό ίδιος ό ποιητής λέει σ' ένα στίχο του, να μας ταραξή, να μας συγκινήση και να μας άφήση ξεχωριστή έντύπωση. Τά θέματά του πρωτότυπα, οί στίχοι του πρωτότυποι, και ή γλώσσα του δημοτική, πλούσια και λιγερή.

Ο καινούριος τόμος κλείνει ποιήματα πού μια μέρα θα λογαριαστούνε για σημαντικά στη δουλειά του κ. Σκίπη. Το «Τραγούδι του Ξένου» έχει ένα φιλοσοφικό λυρισμό γεμάτο φώς, και ό «Άργαλειός του Αιγαίου» είναι ένας ύμνος της θάλασσάς μας, με ποιητική δύναμη, πού τιμάει τό ταλέντο του ποιητή.

Άκόμα και τ' άλλα τά τραγούδια: «Άναμενόμενος», «ό Νοσταλγός», «Άρχαίαι Πύλαι», τό «Τραγούδι του Άρρώστου», «ό Στοιχειό του Χειμώνα», «ή κόμη της Βερνίκης», «ό Πετροκότσιφας», «Ύμνος στη Γυναικα», «οί ρυθμοί των άκρούων» — στέκονται πολύ σιμά στην πολύτροπη ποιητική μας Τέχνη, πού άρχίζει τά τελευταία χρόνια να παίρνη φτερά για ταξίδια άψηλά κι άλαργινά, και να μη μουχλιαζή πια στα βαλτονέρια του ψευτοπατριωτισμού και της δασκαλωσύνης.

ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ

έργου, χωρίζει την «ποιητική ζωή, τή ζωή τόνειρου απ' την άστική» — πραγματική ήθελε να πη φανταζομαι — και βλέπει την πρώτη αληθινότερη, την άλλη «συνθηματική». «Αν ήθελα να παιγνιδίσω είδω, είχα όλο τό δικαίωμα να τόν ρωτήσω: Άλλά μ' αυτόν τό χωρισμό, τά πράγματα τί γίνονται; Μένουν στη συνθηματική πραγματική ζωή, ή ακολουθούν τόν ποιητή στην αληθινότερη τόνειρου; Κι άν δέν κάνουν τό στερνό, τότε, σά συνθηματικά πού θάναι κ' εκείνα κατανάγκη, τί τά χρειάζεται ό ποιητής πού ζή έξω τους μια αληθινότερη ζωή; Μα με τέτια μεταφυσικά άστεία δέ βγάζουμε ά κρη. Λογικότερο να τά δεχτούμε τά πράγματα εκεί πού βρίσκονται κ' υπάρχουν από φυσικό τους νόμο.

Άφού λοιπόν ό ποιητής έμπνείται απ' αυτά — ή καταβαίνει σ' αυτά απ' την ιδέα του, πού κι αυτή δέν είναι τίποτε άλλο απ' την πνευματική παραστάσή τους εκ των προτέρων — κατά συνέπεια κ' ή τέχνη δέν είναι τίποτε άλλο παρά μια απ' τις πολλές πνευματικές εκφάνσεις των πραγμάτων, ή έκφρασή τους σε όμορφιά. Με αυτόν τόν όρο, ή τέχνη δέ μπορεί λοιπόν παρά νακόλουθη κάθε κατάσταση των πραγμάτων πού έκφράζει, ή μορφή της δέ μπορεί παρά ναλλάξη σύμφωνα με τή σύσταση των πραγμάτων πού παρασταίνει, όσο βίβκια προϋποθέτουμε πώς τούτα δέ μένουν στάσιμα, μα μεταβαίνουν από τή μια σύνθεση στην άλλη, αλλάζουν, εξελίσσονται. Έπειδή όμως έξάλλου αυτά τά πράγματα πού έκφράζει ή τέχνη σε όμορφιά είναι συνάμα και τό ύλικό θεμέλιο της ζωής και κοινωνίας, τότε κ' ή τέχνη δέ μπορεί παρά νακόλουθη την τύχη της στερνής, τις μεταβάσεις του από τή μια κατάσταση στην άλλη, τις τάσεις της για αυτές, τους

Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Μας στάλθηκε από τό Μιλάνο ή «Crestomazia neoliponica» πούβγαλε ό καθηγητής κ. Eliseo Brighenti. Για τό βιβλίο αυτό θα γράψουμε στο φύλλο της Άλλης Κεριακής.

— Τάβαλε στα γιομάτα ή «Άκρόπολη» με τους φαρμακεμπόρους μα φοβούμαστε πώς και τούτη τη φορά δέ θα κάνει τίποτα, άφού οί φαρμακέμποροι είναι και πολίτες Έλληνες, έχουσε και ψήφο, και με τό ναχείς ψήφο μπορείς όχι μόνο συνταγές να φτιάχνεις παράνομα άλλα κι άθρωπο να σκοτώσεις καταμασίς στο δρ'μο.

— Και έβδομο γυμνάσιο, λέει, θα γίνει στην Άθήνα. Για φανταστήτε! Και μεϊς νομίζαμε πώς κυριός εΐταν πια να κλείσουν τρία τέσσερα από τά έξη πού υπάρχουν.

— Η «Έσπερινή» βάφτισε τόν κ. Παπαμιχαλόπουλο «Έθναπόστολο» και ή «Έστία» της Τετάρτης βάφτισε «απεριπλανώμενο ίππότη» τόν κ. Μανούσα, γιατί έχει πάρει τόν τίτλο του Έθναπόστολου ό δεύτερος από καιρό.

— Όχτώ δεκάρες τό βωδινό ή όκιά πουλιέται σε μερικη χασάπικα της άγορής και πιάζει και μουσική, ενώ σε άλλα πουλιέται δυό δραχμές και δυό και σαράντα ή όκιά και δίχως μουσική. Και ρωτάει ή «Άκρόπολη»: «Τί χρειάζεται ή μουσική σε τόσο φτηνό κρέας;»

— Και της άπαντούμε: τό ουβελισμός απλώθηκε τόσο πολύ πού έφτασε πια και στα χατίπικα. Και ή μουσική ουβελίζει, πώς όποιος φάει απ' αυτό τό κρέας πρέπει να χορεύει ύστερα ώρες κι ώρες για να τόν χωνέψει.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ν. Ίωαννίδη στην Κέκυρα. Λάβαμε τό λίσμο και τό αντίτιμο για τά φύλλα του «Νουμά» και σ' εύχαριστούμε. — κ. Χαρ. Φωτ. Θα δημοσιευτεί στο άλλο φύλλο. — κ. Άριστοφάνη στην Άλεξάνδρεια. Πολύ νόστιμο τό «Ταξίδι του κ. Φαυλάντη στη γη της Έπαγγελίας» πού μας έστειλες και άν τόν δημοσιέψουμε στα θάρθει ή σειρά του. Κείνη μάάλιστα ή σκηνή στο ξενοδοχείο πού τόν κοιτούσαν από την κλειδαρότρουπα οί Μαργαλητές να γδύνεται, είναι έξοχη και θαμίζει παραπολύ Βοκκάκιο, όπως είναι νόστιμα γραμμένη.

κλονισμούς της, τά παλέματά της, τά ιδεώδη της εν γίνει, κ' ή όμορφιά τό καθαυτό ιδανικό της τέχνης δέ μπορεί κατά συνέπεια παρά να προσδιορίζεται από τά εν γίνει ιδανικά ζωής και κοινωνίας. Κι άφού αυτά κάθε φορά δέν τείνουν πουθενά άλλου παρά στην προκοπή των τελευταίων, όπως δηλ. την άπαρτεϊ και την όρίζει ή ανάγκη των πραγμάτων, φυσικά και τά ιδανικά της τέχνης δέ μπορούν να έχουν διαφορετικό σκοπό, δέ μπορούν να είναι σε αντίθεση με τις ανάγκες των πραγμάτων απ' τά όποια πηγάζουν. Για τόν ίδιο λόγο κ' ή έννοια της όμορφιάς δέν είναι δυνατό ποτέ να είναι σε διαφωνία με την έννοια της ήθικής σ' έναν καιρό και τόπο ώρισμένο, γιατί κοινή πηγή τους και των δυό είναι οί ίδιες καταστάσεις των πραγμάτων, οί ίδιες τάσεις κ' οί ίδιες ανάγκες της ζωής, της κοινωνίας. Ο,τι βοηθάει κάθε φορά την πρόοδο τούτων είναι νόμος ήθικός στην περιούχ ή ήθικής, ό,τι έκφράζει και προάγει τις τάσεις του καιρού εν' ώραίο στην περιούχ ή της τέχνης. Μια διαφωνία μας με τόν ποιητή του Μάρθα πού μένει χτυπητή διαφωνία. «Κάθε ώραίο είναι άναγκαστικά και ήθικό» όχι «από τά στοιχεία της όμορφιάς του», απ' την άπόλυτη έννοια του δηλαδή, άλλ' απ' τό λόγο ότι κ' οί δυό έννοιες, σχετικές πάντα, είναι λογικές συνέπειες της ίδιας άφορμής απ' την όποια πηγάζουν· από τις ανάγκες των πραγμάτων, της ζωής, της κοινωνίας. Ο ποιητής του Μάρθα για να μου άποδείξη την άναγκαστική πηγή του ήθικού απ' τό ώραίο, έπρεπε να μου όρίση πρώτα καθαρότερα τί είναι ώραίο. Μια ανάγκη βέβαια της ψυχής, μα αυτό εν' ή άφορμή του μόνο, πού δέν όρίζει σύνωρα και τή μορφή του, την αντίληψή του, και τό ζήτημά μας εϊ-